

Cuprins

Capitolul 1. Introducere.....	1
§1. Definiția dreptului internațional public	1
§2. Particularitățile și natura dreptului internațional public.....	2
§3. Dreptul internațional public și dreptul intern	4
§4. Dreptul internațional public și dreptul internațional privat.....	6
§5. Repere în dezvoltarea istorică a dreptului internațional public	7
5.1. Antichitatea	7
5.2. Evul Mediu	13
5.3. Epoca dreptului internațional modern	14
Exerciții pentru seminar	17
Capitolul 2. Izvoarele dreptului internațional public	23
§1. Noțiunea și sfera izvoarelor dreptului internațional public.....	23
§2. Tratatul internațional	24
§3. Cutuma internațională.....	25
§4. Principiile generale de drept.....	27
§5. Principiile dreptului internațional public.....	28
§6. Echitatea.....	31
§7. Mijloacele auxiliare de determinare a normelor dreptului internațional.....	33
7.1. Jurisprudența	33
7.2. Doctrina	33
§8. Alte izvoare ale dreptului internațional public	34
8.1. Actele organizațiilor internaționale.....	34
8.2. Actele unilaterale ale statelor.....	35
§9. Ierarhia normelor în dreptul internațional public. <i>ius cogens</i>	36
Exerciții pentru seminar	37
Capitolul 3. Subiectele dreptului internațional public	43
§1. Introducere. Despre personalitate în dreptul internațional public.....	43
§2. Statele – subiecte primare ale dreptului internațional public.....	44
2.1. Criteriile de identificare a statelor în dreptul internațional.....	44
2.2. Suveranitatea și egalitatea statelor	44
2.3. Elementele statului.....	46
2.4. Unele tipuri speciale de state în dreptul internațional contemporan.....	47
2.5. Recunoașterea internațională a statelor și guvernelor	51
2.6. Succesiunea statelor	54

§3. Organizațiile internaționale interguvernamentale ca subiecte ale dreptului internațional public	58
3.1. Introducere	58
3.2. Personalitatea juridică internațională a organizațiilor internaționale	59
3.3. Structura organizațiilor internaționale.....	61
3.4. Membrii organizațiilor internaționale	61
3.5. Organizația Națiunilor Unite (ONU)	62
§4. Popoarele și mișcările de eliberare națională	70
4.1. Popoarele	70
4.2. Mișcările de eliberare națională	70
§5. Organizațiile internaționale nonguvernamentale.....	71
§6. Societățile transnaționale.....	73
§7. Individul în dreptul internațional public.....	74
Exerciții penru seminar	75
Capitolul 4. Populația în dreptul internațional public.....	84
§1. Populația ca element constitutiv al statului	84
§2. Cetățenia	84
2.1. Dobândirea cetățeniei	89
2.2. Pierderea cetățeniei	90
2.3. Conflictelor pozitive și negative de cetățenie.....	91
§3. Regimul juridic al străinilor	92
§4. Protecția diplomatică	94
§5. Categoriile speciale: regimul refugiaților și al persoanelor strămutate	95
§6. Azilul teritorial	97
Exerciții pentru seminar	98
Capitolul 5. Protecția internațională a drepturilor omului	99
§1. Primele preocupări pentru protecția drepturilor omului	99
§2. Sistemul de protecție a drepturilor omului în cadrul Organizației Națiunilor Unite.....	100
2.1. Carta Organizației Națiunilor Unite.....	100
2.2. Declarația Universală a Drepturilor Omului.....	102
2.3. Pactele internaționale privind drepturile omului.....	104
2.4. Alte convenții ONU privind drepturile omului	108
2.5. Proceduri extraconvenționale de protecție a drepturilor omului la nivelul ONU	111
§3. Sistemul european de protecție a drepturilor omului.....	113
3.1. Scurt istoric.....	113
3.2. Organele Consiliului Europei.....	114

3.3. Elaborarea și semnarea Convenției Europene a Drepturilor Omului	117
3.4. Curtea Europeană a Drepturilor Omului.....	118
3.5. Carta Socială Europeană.....	122
3.6. Alte convenții privind drepturile omului elaborate în cadrul Consiliului Europei.....	124
3.7. Protecția drepturilor omului în cadrul Uniunii Europene.....	124
3.8. Protecția drepturilor omului în cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa	127
§4. Sistemul interamerican de protecție a drepturilor omului.....	130
§5. Sistemul african de protecție a drepturilor omului.....	132
§6. Carta arabă a drepturilor omului	135
§7. Probleme speciale ale dreptului internațional al drepturilor omului: protecția minorităților	136
7.1. Considerații generale.....	136
7.2. Noțiunea de „minorități”	138
7.3. Instrumente juridice internaționale din dreptul internațional al drepturilor omului (sistemul ONU) pentru protecția minorităților	140
7.4. Drepturile garantate de art. 27: drepturi individuale sau colective?.....	141
7.5. Obligațiile impuse statelor de art. 27 al PIDCP.....	142
7.6. Drepturile ocrotite de art. 27	142
7.7. Populațiile indigene.....	144
7.8. Declarația din 1992 asupra Drepturilor Persoanelor Aparținând Minorităților Naționale sau Etnice, Religioase și Lingvistice.....	145
7.9. Considerații finale privind problema minorităților în sistemul ONU	146
Exerciții pentru seminar	148
Capitolul 6. Teritoriul în dreptul internațional public.....	154
§1. Noțiunea și elementele teritoriului. Suveranitatea teritorială.....	154
§2. Dobândirea și modificarea titlului asupra teritoriului	155
2.1. Considerații introductive	155
2.2. Modalități de dobândire a titlului asupra teritoriului	155
2.3. Modificarea teritoriului.....	157
§3. Delimitarea teritoriului și regimul juridic al unor spații în dreptul internațional public.....	157
3.1. Frontierele	157
3.2. Fluviile, lacurile și canalele maritime internaționale.....	158
3.3. Dreptul mării	165

3.4. Spațiul aerian.....	171
3.5. Spațiul cosmic	172
3.6. Antarctica și Arctica.....	174
Exerciții pentru seminar	175
Capitolul 7. Jurisdicția statelor în dreptul internațional public	178
§1. Jurisdicția statelor	178
1.1. Jurisdicția civilă	178
1.2. Jurisdicția penală	179
§2. Imunitatea statelor	180
§3. Imunitățile și privilegiile diplomatice	182
3.1. Concepte-cheie ale dreptului diplomatic.....	182
3.2. Imunitățile și privilegiile diplomatice.....	184
3.3. Considerații generale privind relațiile consulare și dreptul consular. Imunitățile și privilegiile consulare.....	187
Exerciții pentru seminar	189
Capitolul 8. Tratatul internațional. Introducere în dreptul tratatelor.....	196
§1. Considerații generale.....	196
1.1. Definiția și clasificarea tratatelor.....	196
1.2. Codificarea dreptului tratatelor.....	197
§2. Încheierea tratatelor.....	197
2.1. Condiții de fond și de formă ale tratatelor.....	198
2.2. Negocierea tratatelor	198
2.3. Autentificarea tratatelor	199
2.4. Exprimarea consimțământului statului de a fi legat prin tratat.....	199
2.5. Intrarea în vigoare a tratatelor.....	200
2.6. Legislația română privind încheierea tratatelor	200
§3. Rezervele la tratate.....	201
§4. Respectarea și aplicarea tratatelor de către statele părți.....	203
§5. Efectele tratatelor față statele terțe	204
§6. Modificarea tratatelor	205
§7. Încetarea și suspendarea aplicării tratatelor.....	206
§8. Nulitatea tratatelor.....	208
§9. Interpretarea tratatelor	209
Exerciții pentru seminar	211
Capitolul 9. Introducere în dreptul internațional umanitar	215
§1. Scurte considerații istorice.....	215
§2. Dreptul internațional umanitar contemporan	216
2.1. Considerații generale. Izvoarele dreptului umanitar	216

2.2. Principiile dreptului umanitar	218
2.3. Câmpul de aplicare al dreptului umanitar. Distincția dintre conflictele armate internaționale și cele non-internaționale.....	219
2.4. Categoriile de persoane și bunuri protejate de dreptul umanitar.....	221
2.5. Metode și mijloace de purtare a războiului interzise de dreptul umanitar.....	222
2.6. Aplicarea dreptului umanitar	223
Exerciții pentru seminar	225
Capitolul 10. Răspunderea internațională.....	228
§1. Răspunderea internațională a statelor.....	228
1.1. Considerații generale.....	228
1.2. Temeiul răspunderii internaționale a statelor	229
1.3. Imputabilitatea faptului internațional ilicit.....	230
1.4. Ilegalitatea actelor și faptelor statelor potrivit dreptului internațional.....	231
1.5. Cauze care înlătură caracterul ilicit al faptului	232
1.6. Conținutul răspunderii internaționale a statelor	232
§2. Răspunderea internațională a indivizilor. Dreptul internațional penal.....	235
2.1. Ce este dreptul internațional penal?.....	235
2.2. Crimele de drept internațional	236
2.3. Delictelor de drept internațional (<i>delicta iuris gentium</i>)	239
2.4. Tribunalele penale internaționale	239
Exerciții pentru seminar	245
Capitolul 11. Soluționarea pașnică a diferendelor internaționale.....	254
§1. Noțiunea de diferend internațional.....	254
§2. Principii aplicabile soluționării diferendelor internaționale	254
§3. Mijloace non-jurisdicționale de soluționare pașnică a diferendelor internaționale.....	257
3.1. Negocierea	257
3.2. Bunele oficii	257
3.3. Medierea	257
3.4. Ancheta	258
3.5. Concilierea	258
§4. Mijloace jurisdicționale de soluționare a diferendelor internaționale.....	259
4.1. Arbitrajul internațional	259
4.2. Curtea Internațională de Justiție	261

---

§5. Soluționarea pașnică a diferendelor în cadrul Organizației Națiunilor Unite.....	265
5.1. Adunarea Generală.....	266
5.2. Consiliul de Securitate.....	267
5.3. Secretarul General.....	268
Exerciții pentru seminar	268
Bibliografie selectivă.....	275